

DUIN

JAARGANG 26, NR. 2
JUNI 2003

ISSN - 0168-7948

REDACTIE

BAS ARENS
PETER VAN DEN BERG
MARTIN DE JONGE
ARNOUD V/D MEULEN
MARCEL TAAL

HOOFDREDACTEUR

JOOS VERSFELT (INTERIM)
MARJA ZANDBERG

VORMGEVING

RENÉ LENNAERTS, AMSTERDAM

PRE-PRESS EN DRUK

SALLAND DE LANGE, DEVENTER

REDACTIE-ADRES

DUIN, POSTBUS 664
2300 AR LEIDEN
TEL. 071-5160490
FAX. 071-5160499
E-MAIL: STICHTING@DUINBEHOUD.NL
WWW.DUINBEHOUD.NL

BEZOEKADRES

STATIONSWEG 12, LEIDEN

LOSSE NUMMERS

€ 6,= (THEMANUMMERS € 7,=)

ABONNEMENT

BESCHERMHEER-VROUWE VANAF € 50,=
65+ € 14,=
PARTICULIEREN € 18,=
INSTELLINGEN € 31,=

BETALINGEN

GIRO 35 05 200 TEN NAME VAN
STICHTING DUINBEHOUD TE LEIDEN

© STICHTING DUINBEHOUD

DIT TIJDSCHRIFT WORDT MEDE MOGELIJK GEMAAKT
DOOR

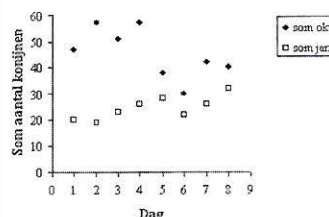
Bij de voorkant:

Dauwbraam en duindoorn maken samen
een mooi boekje (foto: Ruth van Crevel).

Dit tijdschrift wordt gedrukt op
cyclus-papier (100% recycling).

- 3 DOEN EN DUIN
JOOS VERSFELT
- 4 BRAMEN IN HET DUIN
GERRIT JAN DE BRUYN
- 6 DUIN OF DIERENTUIN
JOHN VAN VLIET
- 8 HET DUINGEVOEL VAN STELLA VAN ACKER
RON RANZIEN
- 10 DRINKWATER UIT DE DUINEN OF UIT DE STAD
MARTIN DE JONGE
- 12 EEN SPROOKJE VOOR ZUID-HOLLAND
PETER VAN DEN BERG
- 14 DUINKRANT
- 15 PUBLICATIES
- 16 DUINLEVEN
Kleurrijke jagers
JOHN VAN VLIET

In het maartnummer 2003 is op pag. 11, fig 2 de som oktober wegge-
vallen hieronder is het complete figuur weergegeven.

Op pagina 15, bij publicaties moet de auteursvermelding van De
Nederlandse Fauna 4 en 5 zijn: SOVON Vogelonderzoek Nederland
2002. Atlas van de Nederlandse Broedvogels 1998-2000 en Nederlandse
Vereniging voor Libellenstudie, 2002. De Nederlandse Libellen
(Odonata). Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV
Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.

Wilt u **donateur** worden van Stichting Duinbehoud of een
abonnement op het tijdschrift DUIN? Of wilt u adverteren in DUIN
en zo'n 5000 lezers bereiken? Bel dan tijdens kantooruren naar
071-5160490 of e-mail naar: stichting@duinbehoud.nl

Opzeggingen van het abonnement graag schriftelijk vóór
1 november van het lopende jaar indienen. Als na 1 november van
het lopende jaar wordt opgezegd, loopt het abonnement tot en met
31 december van het volgende jaar.

Kleurrijke jagers

Het veelpotige insectenrijk kent maar weinig beestjes die iedereen wel aardig vindt. Dat geldt bijvoorbeeld voor de bijen en hommels, want die zijn tenminste nuttig. Ook voor libellen bestaat wel enige waardering. Al vinden sommigen ze eng, de grote, snelle en fraai gekleurde exemplaren dwingen toch wel respect af. Op mooie dagen in de zomer of herfst vind je ze op windstille plekken in en langs de duinen, waar ze jagen op andere insecten. Alleen de boomvalk is in staat deze rappe jongens te onderscheppen en in zijn vlucht op te peuzelen. Behalve met de jacht houden de libellen zich bezig met de voortplanting. Tijdens de paring vormen zij met de lange lijven een fraai en vaak hartvormig 'paringswiel'. Daarna zet het vrouwtje de eieren af in een watertje. Algemene soorten nemen daarvoor genoeg met uw tuinvijver. Het lantaarntje bijvoorbeeld, een kleine waterjuffer met een blauw gekleurde punt op het achterlijf.

Andere libellen hebben een stromend beekje nodig, een schone sloot of een plasje met helder kwelwater. De duinen zijn bij die vaak zeldzamere soorten, zoals de grote keizerlibel, dan ook geliefd. Door het ingezette herstel van het natuurlijk waterpeil neemt het aantal schone duinmeertjes toe.

Enige weken na de eileg verschijnt er een libellenlarve. Doorgaans een vraatzuchtig monstertje, dat vooral leeft van de andere insecten in zijn badje. Dat zijn gelukkig vaak muggenlarven, maar soms verdwijnen er complete kikkervissen in. Grote libellensoorten als de oeverlibel of de blauwe glazenmaker kunnen wel tot enige jaren als larve in zo'n poeltje doorbrengen. De kleine soorten houden het na een winter al voor gezien. De larve kruipt via een stengel uit het water en de verse libel komt daarna gewoon te voorschijn uit de larvenhuid. 'Uitsluipen' noemt men dat. De larvenhuidjes blijven achter langs de oever en laten zien dat het een goed leven is geweest in die poel.

